

Kompletthetsteoremet

Hvis A er en tautologi,
så finnes et bevis for A

Hvis A er tautologi,
så $\vdash A$

Hjelperesultat

Hvis $Q_1, Q_2, \dots, Q_n$ “beskriver” en linje i en sannhetsverditabell som gjør A sann, da har vi $Q_1, Q_2, \dots, Q_n \vdash A$

Hvis $Q_1, Q_2, \dots, Q_n$ “beskriver” en linje i en sannhetsverditabell som gjør A gal, da har vi $Q_1, Q_2, \dots, Q_n \vdash \neg A$

Eksempel

P	R	$(P \rightarrow R) \rightarrow \neg (R \rightarrow P)$
true	true	false
true	false	true
false	true	true
false	false	false

$P, R \vdash \neg((P \rightarrow R) \rightarrow \neg (R \rightarrow P))$

$P, \neg R \vdash (P \rightarrow R) \rightarrow \neg (R \rightarrow P)$

$\neg P, R \vdash (P \rightarrow R) \rightarrow \neg (R \rightarrow P)$

$\neg P, \neg R \vdash \neg((P \rightarrow R) \rightarrow \neg (R \rightarrow P))$

Bevis for hjelperesultatet

Vi argumenterer ut fra oppbygningen av formler:

Først “Basis”

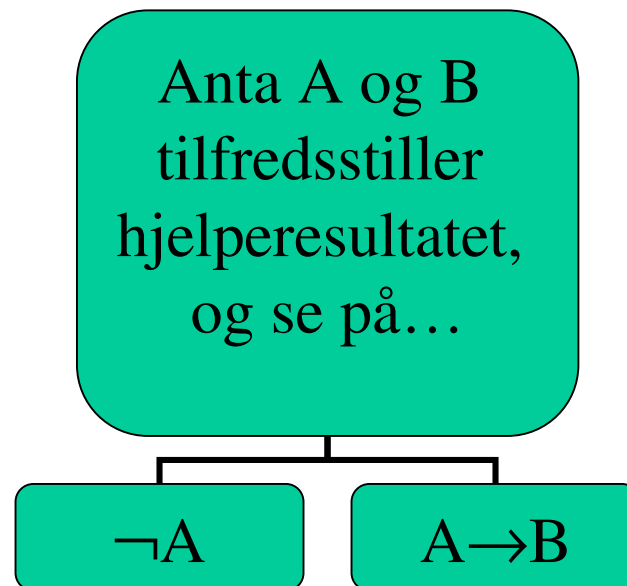
Sjekker at det gjelder for de enkleste formlene, dvs. utsagnsvariablene:

$$P \vdash P \quad \neg P \vdash \neg P \quad R \vdash R \quad \neg R \vdash \neg R$$

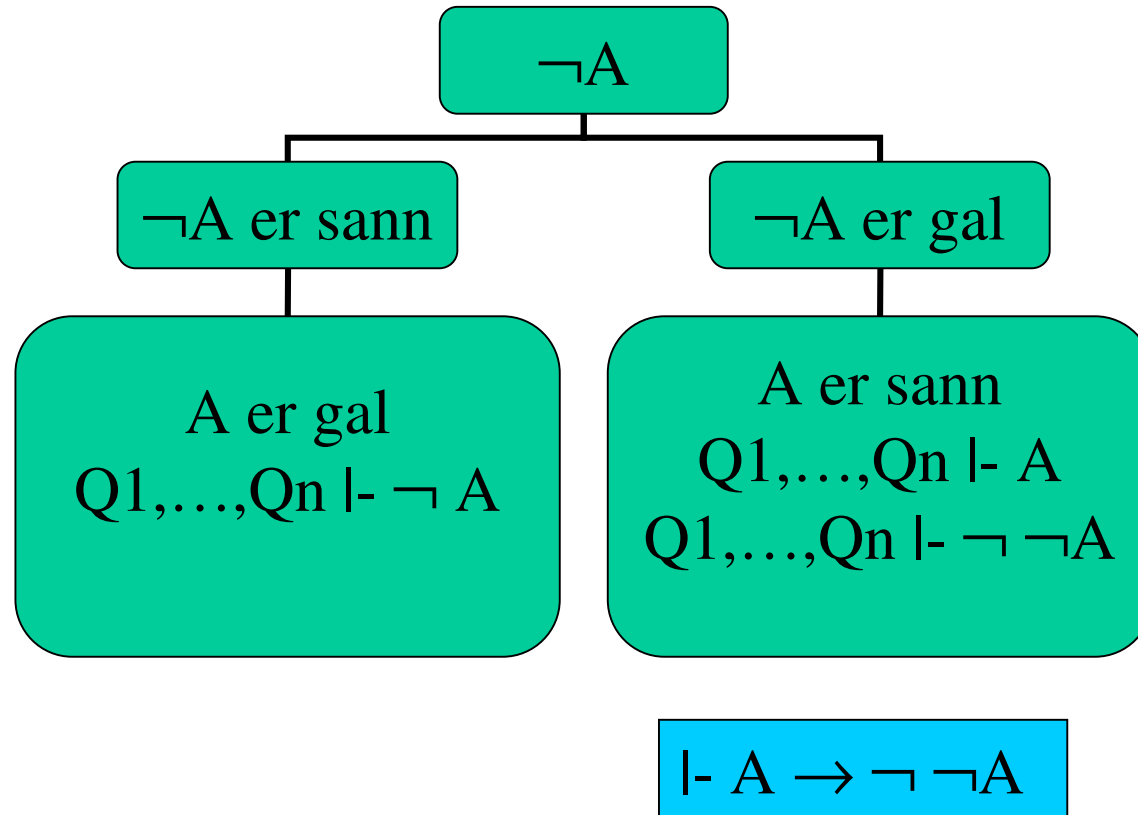
og så “Induksjon”

Sjekker at større formler “arver” dette fra de mindre formlene de er bygget opp fra.

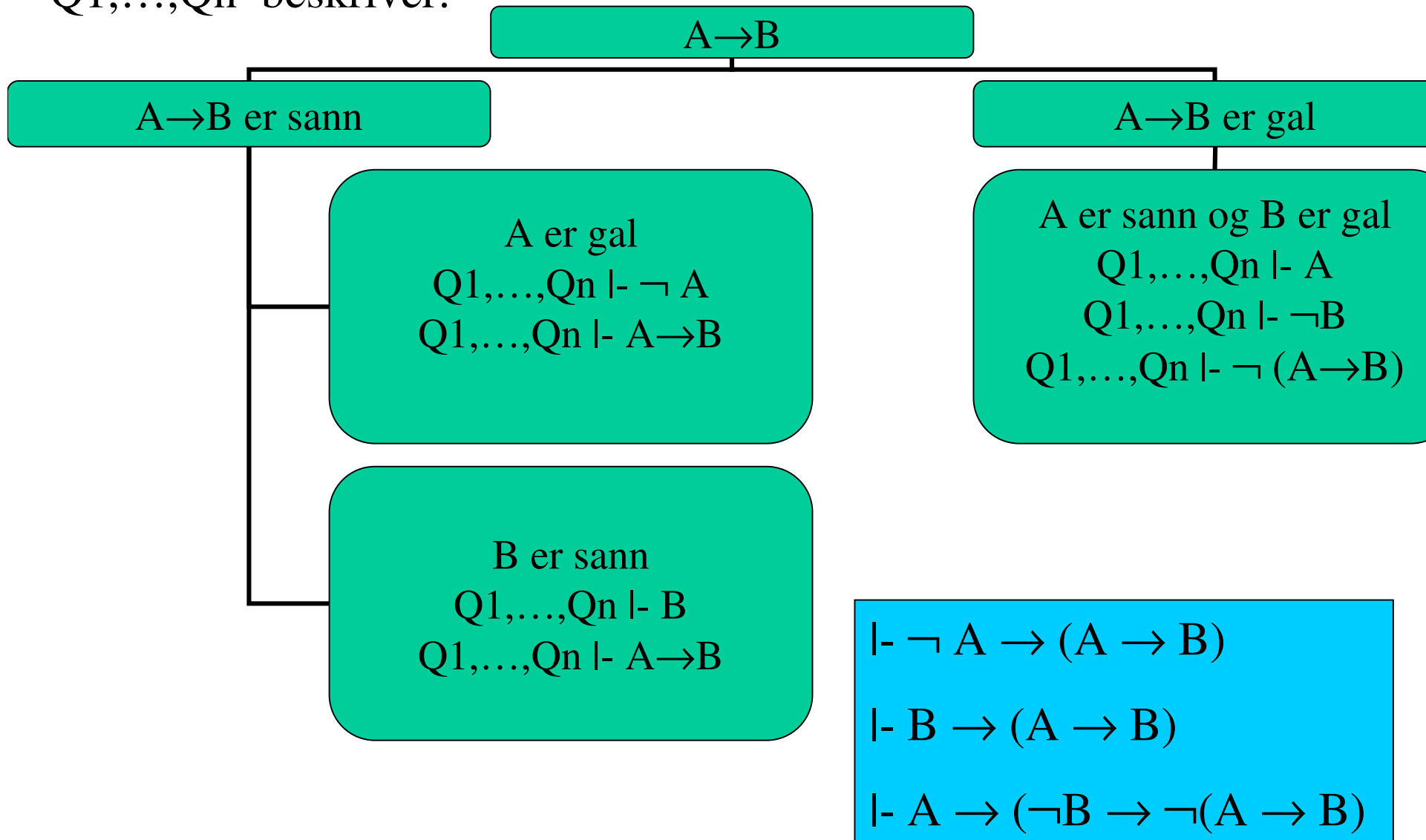
Induksjon

$\neg A$ er enten sann eller gal i linjen (i sannhetsverditabellen)
som $Q_1, \dots, Q_n$ beskriver:

$A \rightarrow B$ er enten sann eller gal i linjen (i sannhetsverditabellen) som $Q_1, \dots, Q_n$ beskriver:

QED (for helperresultatet)

Kompletthetsteoremet følger nå ved...

Hjelperesultatet,

Deduksjonsteoremet, og..

$\vdash (A \rightarrow B) \rightarrow ((\neg A \rightarrow B) \rightarrow B)$

De to siste kombineres slik:

$Q_1, \dots, Q_{n-1}, P \vdash W$ gir ved dt.

$Q_1, \dots, Q_{n-1} \vdash P \rightarrow W$

$Q_1, \dots, Q_{n-1}, \neg P \vdash W$ gir ved dt.

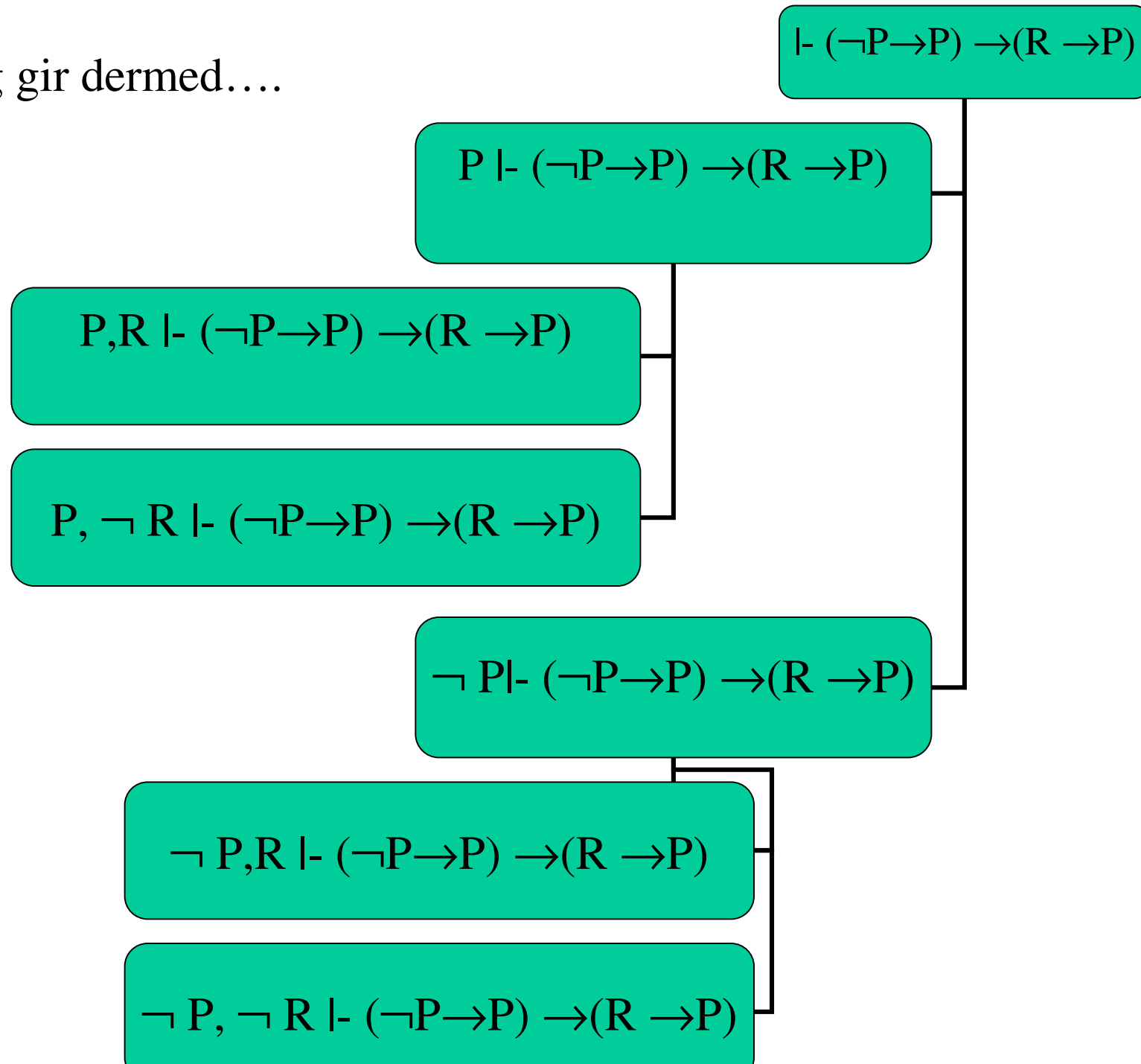
$Q_1, \dots, Q_{n-1} \vdash \neg P \rightarrow W$

$\vdash (P \rightarrow W) \rightarrow ((\neg P \rightarrow W) \rightarrow W)$

$Q_1, \dots, Q_{n-1} \vdash (\neg P \rightarrow W) \rightarrow W$

$Q_1, \dots, Q_{n-1} \vdash W$

og gir dermed....

QED (for kompletthetsteoremet)

Oppsummering

Frege-Lukasiewicz-systemet er altså komplett fordi det (i tillegg til MP) inneholder nok til å gi oss..

Deduksjonsteoremet

og

$\vdash (A \rightarrow B) \rightarrow ((\neg A \rightarrow B) \rightarrow B)$

og dessuten teoremer som definerer/bestemmer oppførselen til Konnektivene:

$\vdash A \rightarrow \neg \neg A$

$\vdash \neg A \rightarrow (A \rightarrow B)$

$\vdash B \rightarrow (A \rightarrow B)$

$\vdash A \rightarrow (\neg B \rightarrow \neg(A \rightarrow B))$

For å utvide systemet til også å takle andre konnektiver, vil vi da trenge noe som gir oss

- For konjunksjon:

$\vdash A \rightarrow (B \rightarrow (A \wedge B))$
 $\vdash \neg A \rightarrow \neg(A \wedge B)$
 $\vdash \neg B \rightarrow \neg(A \wedge B)$

- For disjunksjon:

$\vdash A \rightarrow (A \vee B)$
 $\vdash B \rightarrow (A \vee B)$
 $\vdash \neg A \rightarrow (\neg B \rightarrow \neg(A \vee B))$

- For true og false

$\vdash \text{true}$
 $\vdash \neg \text{false}$

Så et annet system,
Hilbert-Ackermann, med MP og
aksiomene

- $A \vee A \rightarrow A$
- $A \rightarrow A \vee B$
- $A \vee B \rightarrow B \vee A$
- $(A \rightarrow B) \rightarrow (C \vee A \rightarrow C \vee B)$

... også komplett

Men obs: Formler er her bygget opp fra konnektivene $\vee$ og $\neg$.

$A \rightarrow B$ er bare en pen skrivemåte for $(\neg A \vee B)$, og aksiomene ser egentlig slik ut:

- $\neg (A \vee A) \vee A$
- $\neg A \vee (A \vee B)$
- $\neg (A \vee B) \vee (B \vee A)$
- $\neg(\neg A \vee B) \vee (\neg (C \vee A) \vee (C \vee B))$

Hva så med systemet for naturlig deduksjon i avsnitt 6.3? Også komplett?

Systemet (for konnektivene $\neg, \rightarrow, \wedge, \vee$, false, true) med følgende regler er komplett:

- MP
- CP
- Alle regler i boksen side 371, inkludert “speilbildene” av Simp, Add og DS, altså versjonene av disse med $(B \vee A)$ i stedet for $(A \vee B)$ og $(B \wedge A)$ i stedet for $(A \wedge B)$.
- Og dessuten

$$\frac{A \vee A}{\therefore A} \quad \frac{}{\therefore A \vee \neg A} \quad \frac{}{\therefore \text{true}} \quad \frac{\text{false}}{\therefore A}$$